

EGYENLŐ BÁNÁSMÓD HATÓSÁG

Ügyiratszám: EBH/160/ /2010.

Előadó: dr. K. B.

Az **Egyenlő Bánásmód Hatóság** (1024 Budapest, Margit krt. 85.) a **A. A. Kérelmező által az Alvinczi Péter Szeretetszolgálattal** (1147 Budapest, Vezér u. 151-155.), **mint eljárás alá vonttal szemben** az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt előterjesztett kérelme alapján lefolytatott eljárásban az alábbi

H A T Á R O Z A T O T

hozta.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság **megállapítja**, hogy **az Alvinczi Péter Szeretetszolgálat, mint munkáltató a munkafelvétel során megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, amikor 2009. év augusztusában kérelmezővel szemben hátrányos megkülönböztetést alkalmazott az Ebktv. 8. § j) pontjában foglalt, úgynevezett védett tulajdonsággal –más véleménnyel- összefüggésben.**

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság **az egyenlő bánásmód követelményébe ütköző magatartás jövőbeni tanúsítását a határozat kézhezvételétől megtiltja.**

A Hatóság elrendeli továbbá a jogsértést megállapító jogerős és végrehajtható határozatának 30 nappal történő nyilvánosságra hozatalát a www.egyenlobanasmod.hu című honlapján.

A határozat ellen a közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek helye nincs.

A határozat felülvizsgálatát a kézbesítéstől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de az Egyenlő Bánásmód Hatóságnál három példányban, írásban benyújtandó keresettel lehet kérni. A keresetlevélben kérhető, hogy három bíróból álló tanács bírálja el az abban foglaltakat, valamint a végrehajtás felfüggesztése.

A vizsgálat során 4. 640,-Ft azaz négyezer-hatszáznegyven forint eljárási költség merült fel, melyet az eljárás alá vont köteles megfizetni a határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül az Egyenlő Bánásmód Hatóság 10032000-00288413 számú számlájára.

I N D O K O L Á S

A. A. kérelmének előterjesztésekor a hatóság előtt elmondta, a helyi gondozónő jelezte számára, hogy az Alvinczi Péter Szeretetszolgálat gondozónőt keres B településen. Panaszos ennek alapján másnap felkereste C. C.-t, a házi segítségnyújtási feladatokat ellátó szervezet területi vezetőjét, aki megerősítette, hogy valóban munkavállalót keresnek, így kérelmező, amennyiben megfelelő számú személy igénybe szeretné venni a gondozói szolgáltatást, 2009. augusztus 03. napján munkába állhat. C. C. egyúttal felhívta, hogy a leendő gondozottak személyes adataival 2009. július 29. napján jelentkezzen a helyi irodában. Panaszos a megjelölt napon megjelent a megbeszélthelyen, ahol rövid eligazítást tartottak a térségből érkező gondozójelölteknek, ezt megelőzően egyúttal átvette a gondozói naplót, és a

leendő gondozottak igazolási lapját, amely tartalmazta magát a szerződést, és a házi segítségnyújtást igénybe venni szándékozók egészségi állapotáról szóló orvosi igazolást.

2009. július 31. napján az irodavezető kérésére a kitöltött dokumentumokat személyesen vitte be a leendő munkáltatóhoz, aki azonban az alkalmazással kapcsolatos eljárás felfüggesztését közölte. Panaszos ekkor maga jelezte a területi vezetőnek, hogy az egyik gondozott-jelölt házaspár visszalépett, mely érthetetlen számára, mert egy nappal korábban még aláírásukkal is megerősítették gondozást kérő szándékukat.

Kérelmező szerint ekkor már több bonyodalom is érezhető volt, amit jelzett is. Ezek közül az egyik, hogy a települési gondozó telefonon közölte, fejezze be a gondozottak toborzását, mert az ügyből úgysem lesz semmi. A. A. ekkor már sejtette, hogy lakóhelyének polgármestere áll a történések háttérében, azonban C. C., az Alvinczi Péter Szeretetszolgálat részéről megnyugtatta mind őt, mind hűgát. Egyúttal közölte azt is, hogy a gondozott-jelöltek toborzását csak személyesen állíthatja le, a kialakult helyzetnek pedig utána fog járni. Kérelmező tudomása szerint a területi vezető valóban ellátogatott a településre, ahol azonban a leendő gondozottak közül csak panaszos keresztanyját kereste meg, megtudakolva, akkor is kérné-e a házi segítségnyújtást, ha nem a kérelmező látná el ezt a feladatot.

C. C. a községben tett látogatását követően, bár erre korábban ígéretet tett, nem jelentkezett telefonon panaszosnál. Kérelmező ellentmondást észlelt a területi vezető szavaiban akkor is, amikor azt közölte vele, hogyha lakóhelyének polgármestere nem javasolja, akkor nem fogja tudni alkalmazni; hiszen ezt megelőzően éppen azt mondta, hogy a polgármesternek az alkalmazás kérdésébe nincsen beleszólása.

Panaszos szerint a polgármester személyével szembeni magatartása, negatív érzelmei arra vezethetőek vissza, hogy, mint újságíró több olyan cikket is jegyzett, melyek „nem jó színbe tüntették fel” a helyi vezetőt, ezeket az érintett negatív támadásként értékelte. Erre volt visszavezethető azon kijelentése is, miszerint A. A. annyi borsot tört az orra alá, hogyha visszaköltözne a községbe, nem engedné oda vissza.

Kérelmező a hatóság előtt hangot adott azon véleményének is, hogy a roma származása miatt nem kaphatta meg az állást, mivel korábban a hűga sem nyerhetett el egy meghirdetett munkakört. A hűgát alkalmazni kívánó vállalkozás pedig azért nem foglalkoztatta testvérét, mert a vállalkozó jó kapcsolatot ápol a polgármesterrel.

Panaszos elmondta, hogy többszörösen hátrányos helyzetben van, mivel roma származású, nő, 50 éven felüli. Közölte, hogy a vele történetek lelkileg is nagyon megviselték.

Kérelmező a hatóság előtt bemutatta azon, még birtokában lévő, a gondozott-jelöltek egészségi állapotáról szóló dokumentumokat, valamint csatolta egy tájékoztatónak, egy napi gondozási naplónak, és egy jövedelem lakossági bankszámlára történő átutalásához tartozó megbízási formanyomtatványnak a másolati példányát.

A hatóság a benyújtott kérelemben foglaltak alapján eljárást indított az Alvinczi Péter Szeretetszolgálattal szemben (továbbiakban: eljárás alá vont), és egyben az eljárás alá vontat nyilatkozattételre hívta fel.

Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont többszöri nyilatkozattételre irányuló felhívásra nem válaszolt, valamint a tényállás teljes feltárása érdekében 2010. február 18. napján nyílt szóbeli tárgyalás tartott.

A tárgyaláson az eljárás alá vont képviselőjében megjelent D. D. ügyvezető igazgató, aki elmondta, hogy a kérelmező valóban C. C. területi vezetőnél jelentkezett munkavállalás céljából. Minden gondozói álláshelyre jelentkezőnek szükségletfelmérést kell végeznie, mielőtt az eljárás alá vont alkalmazná. Azoknak pedig, akiknek sikerül bizalmi viszonyt kialakítaniuk a rászorulókkal, szociális gondozói állást ajánlanak fel. Mindezt a jelentkezőkkel szóban közlik. Kérelmező is részt vett a fent említett szükséglet-felmérésben, azonban a területi vezető megítélése szerint a fent említett bizalmi viszonyt –melynek meglétét a helyi vezető állapítja meg az érintettekkel történő beszélgetés alapján- nem tudta kialakítani. Kijelentette, hogy személy szerint nem beszélt a helyi polgármesterrel.

Az ügyvezető igazgató kérelmező esetéről csupán akkor értesült, amikor kérelmező elutasítását követően az eljárás alá vont pesti irodájában járt, mivel, mint elmondta, a területi vezetőknek nagy szabadságuk van a munkatársaik kiválasztásában. Budapesti irodájukban egyebekben a panaszos azt közölte vele, hogy C. C.-vel, és a helyi polgármesterrel –akivel politikai ellentétei vannak- van személyes konfliktusa, ezért nem kerülhetett felvételre. A területi vezető viszont arról informálta, hogy panaszosnak nem sikerült olyan bensőséges kapcsolatot kialakítani az idős emberekkel, mely megalapozta volna alkalmazását.

Az eljárás alá vont képviselője, utalva a kérelmező keresztanyjára, aki szintén a házi segítségnyújtást igénylő személy lett volna, elmondta, hogy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (Szt.) szabályai szerint, akivel a gondozó rokoni viszonyban áll, az nem lehet gondozott.

Az ügyvezető igazgató kijelentette, hogy személy szerint nem találkozott olyan irattal, melyben a panaszos roma származására hivatkozott volna, és erre szóban sem tett utalást, a pesti irodában történt látogatásakor. Közölte, hogy ez egyik helyi roma vezető szintén az alkalmazásukban áll.

Kérelmező a hatóság előtt fenntartva kérelmét elmondta, hogy a területi vezető a polgármester ráhatására állt el foglalkoztatási szándékától. A. A. becsatolt egy 2009. szeptember 03. napján kelt nyilatkozatot, melyben hét gondozott-jelölt aláírással igazolta, hogy a házi gondozói szolgálat által nyújtott lehetőséget 2009. augusztus 03.-i kezdéssel nem mondták vissza, A. A.-t, mint gondozónót elfogadták.

A hatóság tanúként hallgatta meg E. E. gondozónót, aki elmondta, hogy 2009. július 01. napjától áll az eljárás alá vont alkalmazásában, mivel ettől az időpontból vette át az Alvinczi Péter Szeretetszolgálat a házi segítségnyújtási feladatokat a kistérségtől. Szociális gondozói munkakört a tanú 2005. év óta lát el. E. E. a területi vezető kérésére keresett olyan személyt, akivel együtt fog tudni dolgozni négy, hat, vagy nyolc órában. A tanú több embernek szólt, de megítélése szerint csak a kérelmező gondolta komolyan, hogy szociális gondozói feladatokat látna el, ezért vele keresték fel az esetleges gondozott-jelölteket is, akik elfogadták a panaszos személyét, de a gondozásra még nem mindenki tartott igényt. E. E. közölte, hogy talán egy ember kérte a gondozást, melyen a kérelmező nagyon elkeseredett, ezért hallomása szerint A. A. később a testvérével újból felkeresett a gondozott személyek közül néhányat. A tanú azt is elmondta, hogy az a tíz személy is tudott arról, hogy nagy valószínűséggel a kérelmező lesz az új házi segítségnyújtó, akiknek ő a gondozója, hiszen szabadságra készült, s ezen időszakra helyettesről kellett gondoskodnia.

E. E., aki jelen volt, amikor a területi vezető a hozzá érkezett jelzések kivizsgálása céljából a településre érkezett, megerősítette, hogy a F. házaspár –akik a kérelmező gondozott-jelöltjei voltak- nem akarták még igénybe venni a házi segítségnyújtó szolgáltatást, és ezt közölték C. C.-vel is. A területi vezető volt az is, aki később telefonon értesítette, hogy valószínűleg nem fog tudni szabadságra elmenni, mert nem fogják alkalmazni panaszost, mivel nem mindenki akarta A. A.-t gondozónak. A tanú ezt követően egy korábbi munkatársával szerette volna megoldani helyettesítését, ettől azonban a helyi polgármester kérésére elállt, mivel az illető a sógornője, és a település vezetője nem szerette volna, ha az terjedjen el, miszerint a kérelmező miatta nem került alkalmazásra.

A tanú azt is elmondta, hogy fentieket megelőzően szóban, egy magánbeszélgetés keretében már érintette a polgármesternek, hogy kik jöhetnek szóba a gondozói állásra, hiszen „mégis ő a falu első embere”. A tanú ugyanakkor nem tudott arról, hogy G. G. polgármester szólt volna C. C.-nek, annak érdekében, hogy ne kérelmezőt alkalmazza; illetve arról sem tudott, hogy rossz személyes kapcsolatot ápolna a panaszos a településvezetővel.

Kérdésre elmondta, hogy senki nem jelezte, miszerint gondot okozna panaszos származása, egy gondozott volt csupán, aki azt mondta, hogy kérelmező testvérét fogadta volna el. A. A. egyetlen esetben sem utalt roma származására, ahogyan a helyi polgármester, és C. C. sem, az eljárás alá vontnál pedig több roma származású személy is dolgozik. Kérelmező kérdésére a

tanú elmondta, hogy a területi vezető volt az a személy, aki megkérte ne közölje a panaszossal foglalkoztatási jogviszonya megghiúsulásának tényét. A tanú, hogy tartsa magát ígéretéhez, saját elmondása szerint, a kérelmező minden kérdésre azt mondta, nem emlékszik.

A hatóságot 2010. március 08. napján érkezett levelében arról tájékoztatta Dr. Kállai Ernő, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosa, hogy hivatalához A. A. kérelemmel fordult, melyben sérelmezte, hogy az Alvinczi Péter Szeretetszolgálat, amely korábban szociális gondozóként alkalmazni kívánta, közvetlenül munkára történő felvételét megelőzően foglalkoztatásától eltekintett, ennek oka pedig a panaszos feltételezése szerint a települési polgármesterének közbelépése. Panaszos megítélése szerint roma származása, illetve újságírói tevékenysége okán hátrányosan megkülönböztették.

A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosa mellékelten a hatóság rendelkezésére bocsátotta a település polgármesterének megkeresésére adott válaszát.

Fenti, B-1118/2010/1. érkeztetési számú levélben a helyi polgármestere leírta, hogy az általa vezetett település 750 lélekszámú község, annak összes rossz és jó hatásával. G. G. polgármester kijelentette, hogy hallomásból tudomással bírt A. A. esetleges alkalmazásáról, és az általa összeírt gondozni kívánt személyek kilétéről is. Szintén hallomásból értesült arról, hogy a fenti személyek közül többen vissza szeretnének lépni. Ennek hatására, a körülmények tisztázása érdekében döntött úgy, hogy felveszi a kapcsolatot a szeretetszolgálat képviselőjével, aki ekkor már tudott a történetekről, így jelezte, hogy személyesen fogja az érintetteket végigjárni. G. G. kijelentette, hogy a leendő gondozottakkal nem beszélt, így nem is beszélte le őket A. A. személyéről, és a szeretetszolgálatot sem befolyásolta alkalmazása kérdésében.

A polgármester leírta, hogy az általa vezetett település lakosságának elenyésző része tartozik a roma kisebbséghez, polgármesterségének elmúlt tizenöt éve alatt ezzel kapcsolatban nem merült fel probléma. Részben a gazdasági válság hatására bekövetkezett kedvezőtlenebb gazdasági helyzet eredményeként a településen is nőtt a munkanélküliség, nehezebb lett a megélhetés. Az önkormányzat mindenben próbál segítséget nyújtani, tekintet nélkül arra, hogy ki „hova tartozik”. Minderre példaként említette, hogy A. A. sógora is részt vett az „Út a munkához programban”.

A hatóság által 2010. március 18. napján tartott tárgyaláson a hatóság tanúként hallgatta meg C. C. területi vezetőt, illetve G. G. polgármestert.

C. C. elmondta, hogy 2009. júniusától vette át a kistérségi házi gondozói szolgálat irányítását, ami 29 települést foglal magába, melyek bejárásakor vetődött fel annak lehetősége, hogy a helyi szociális gondozó mellett a jelenlegi és az esetleges jövőbeli gondozottak számára tekintettel, újabb alkalmazott foglalkoztatása válhat szükségessé. C. C. mind a szociális gondozónak, mind a helyi polgármesteri hivatalban jelezte igényét, ekkor jelentkezett A. A., akivel személyesen először az eljárás alá vont balassagyarmati irodájában találkozott. Általánosságban elmondta, hogy szociális gondozói állásra jelentkező keresi meg és kérdezi meg a lehetséges gondozottakat, megérdeklődve, hogy igényt tartanak-e a házi segítségnyújtásra. Ez történt a kérelmező esetében is, aki miután jelezte, hogy megfelelő számú gondozott-jelölt áll rendelkezésére, kézhez vette a szükséges papírokat. A tanú elmondta, hogy ezt követően jelzést kapott a kérelmezőtől, a település akkori szociális gondozójától, illetve a helyi polgármestertől, arról, hogy többen jelezték visszalépési szándékukat.

Kérelmező közölte a tanúval, hogy szóltak neki a szociális osztályról, miszerint a feladatokat átveszi a kistérség, ezért nem kellene tovább gondozottakat keresnie. A tanú a panaszosnak a felvetést cáfolta.

E. E., a helyi szociális gondozó azt a hallomását osztotta meg a tanúval, mely szerint a kérelmező elég erőszakosan próbálja meg gondozása alá vonni a megkeresett személyeket.

G. G. polgármester pedig azt jelezte, hogy többen nem kérik a gondozást.

C. C. valóban felfüggesztette az alkalmazási folyamatot, azon időpontig, amíg személyesen ki nem vizsgálja az ügyet. Ennek érdekében személyesen utazott a tanú a településre, és megpróbált több volt, és leendő gondozottat megkeresni. Ennek eredményeként két fő jelenlegi gondozottal, és négy gondozott-jelölttel találkozott.

A megkeresett személyek közül egy eleve nem kerülhetett gondozásba. H. H. pedig szeretett volna visszalépni a házi segítségnyújtás lehetőségétől, mivel csak heti egy alkalommal szeretne volna azt igénybe venni, egy másik jelenlegi gondozott, I. I. pedig kifejezetten E. E.-hez ragaszkodott, még helyettesítőnek sem szeretett volna más személyt. Hasonlóan elutasította kérelmező személyét J. J., a F. házaspár pedig úgy nyilatkozott, hogy meggondolták magukat. Ők kérdésre elmondták, úgy kérte A. A. az igénylés aláírását, hogy annak nem tudtak ellenállni.

A jelöltek között volt K. K., aki a kérelmező rokona, mellyel kapcsolatban a tanú kifejtette, hogy elsősorban a gondozónő szempontjából nem szerencsés, ha a gondozott egyben a rokona is. A panaszos felvetésére a tanú közölte, csupán annyit mondott, hogy az illető lehet gondozott, de nem A. A. gondozottja. Mivel K. K. ragaszkodott a kérelmező személyéhez, ezért elesett a házi segítségnyújtás lehetőségétől.

Ezek alapján a tanú arra a következtetésre jutott, hogy nem tartaná szerencsésnek a kérelmező alkalmazását, mely véleményét a polgármesterrel is megosztott. A kérelmezővel később azt közölte, hogy a gondozottak visszaléptek, helyettesítőként is visszautasították, erre tekintettel pedig eltekintenek az alkalmazásától. Ennek hallatán a kérelmező komoly vádakat fogalmazott meg, melyek során utalt a polgármesterrel való rossz kapcsolatára, roma származására azonban nem.

A tanú kérdésre kifejtette, hogy a szociális gondozás, egy olyan szolgáltatás, melyet nem lehet a polgármester együttműködése nélkül végezni, éppen ezért a településvezető szavának döntő jelentősége van.

G. G. polgármester a hatóság előtt nem tudta kijelenteni, hogy elfogulatlan, jogainak és kötelezettségeinek ismeretében az alábbiakat adta elő. Kérelmezővel való kapcsolatát rapszodikusként jellemezte, a hektikus kapcsolatot leginkább annak tudta be a tanú, hogy volt, amikor azonos volt a politikai nézőpontjuk, volt, amikor nem; haragos érzelmeket azonban nem táplál kérelmező irányában. Kijelentette, hogy az eljárás alá vont működésére nincs rálátása, a helyi gondozónővel szóbeli egyezsége volt, hogy bejárhat a hivatalos adminisztrációs feladatok ellátása érdekében, személyes kapcsolata ugyanakkor a szociális gondozóval nem nagyon volt, akinek alkalmazása előtt valószínűleg kikérte a véleményét az eljárás alá vont. A polgármesternek arról volt tudomása, hogy igény mutatkozhat egy másik gondozó alkalmazására is, mivel a helyettesítő hiánya miatt gondok mutatkoztak a szabadságok kiadásánál. G. G. elmondta, hallomásból értesült arról, hogy a kérelmező neveket gyűjt, hogy megkeresett személyeket, akik közül, volt, aki visszamondta házi segítségnyújtásra vonatkozó igényét. A polgármester a történésekről a helyi szociális gondozónőnél is érdeklődött, de ő sem mondott többet. Emiatt kereste meg telefonon C. C. területi vezetőt, aki megígérte, hogy a helyszínen fog tájékozódni. A tanú kategorikusan közölte, hogy a területi vezető munkájába nem szól bele, így nem is tett olyan kijelentést, hogy az eljárás alá vont ne alkalmazza panaszost. Elmondta, hogy a területi vezető nem utalt arra, hogy szava döntő lenne a leendő szociális gondozó személyének a kiválasztásában. Bár azt elismerte, lehetnek olyan feladatai egy szociális gondozónak (pl.: gyógyszerkivétel), melyeknek ellátásához fontossá válhat a polgármesterrel való jó személyes kapcsolat. A tanú a hatóság előtt kijelentette, hogy együtt tudott volna működni a kérelmezővel, nem lett volna a beosztottja.

G. G. kiemelte, hogy senki nem mondott olyat, miszerint a panaszos roma származása miatt nem lenne jó gondozó. Mint elmondta, nem hinné, hogy fontos lenne számára, valaki roma származású-e vagy sem, jelen pillanatban is foglalkoztat a polgármesteri hivatal közmunkásként roma származású személyt.

A hatóság a kérelemben foglaltak, valamint a tárgyalásokon elhangzottak értékelését követően az alábbiakat állapította meg.

A kérelem az alábbiak szerint alapos.

A hatóság jelen eljárása során azt tette vizsgálatának tárgyává, hogy az Alvinczi Péter Szeretetszolgálat munkavégzésre irányuló jogviszony létesítése során A. A. kérelmezővel szemben megsértette-e az egyenlő bánásmód követelményét.

Az Ebktv. alapján az egyenlő bánásmód követelménye abban az esetben sérül, ha valakit vagy valamely csoportot a törvény 8.§-ában felsorolt, ún. védett tulajdonságok valamelyike (nem, faj, bőrszín, nemzetiség, anyanyelv, fogyatékoság, családi állapot, vallási vagy világnézeti meggyőződés, életkor, társadalmi származás stb.) miatt más vele összehasonlítható helyzetben lévő személyhez képest kedvezőtlenebb bánásmódban részesítenek, és tárgyilagos mérlegelés szerint ennek nincs ésszerű indoka.

Az Ebktv. 5. § d) pontja értelmében az egyenlő bánásmód követelményét köteles megtartani a munkáltató a foglalkoztatási jogviszony, az utasításadásra jogosult személy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, illetve az ezekkel közvetlenül összefüggő jogviszonyok tekintetében.

Az Ebktv. 21. § a) és c) pontjai szerint az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben; valamint a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében vagy megszüntetésében”.

Nem jelenti ugyanakkor az egyenlő bánásmód követelményének megsértését –az Ebktv. 22.§ a) pontja alapján- a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés.

Az osztott bizonyítás Ebktv. 19.§-ban foglalt szabályai szerint az egyenlő bánásmód megsértése miatt indított eljárásokban a jogsérelmet szenvedett személynek (Kérelmezőnek) kell valószínűsítienie, hogy hátrány érte, és hogy rendelkezett az Ebktv. 8.§-ában meghatározott valamely védett tulajdonsággal.

Kérelmező védett tulajdonságaként roma származását, és lakóhelyének polgármesterével szemben újságíróként megfogalmazott más véleményét jelölte meg. A panaszos által megjelölt védett tulajdonságokkal összefüggésben a hatóság az alábbiakat állapította meg.

A hatóság eljárása során elsőként kérelmező roma származását értékelte védett tulajdonságként, a tárgyaláson elhangzottak, valamint az eredeti kérelemben megfogalmazottak alapján pedig a kérelmezőnek a polgármesterrel szemben megfogalmazott határozott véleményét, álláspontját is vizsgálata alá vonta.

Panaszos eredeti kérelmében hűgának álláshelyre történő jelentkezésének leírását, illetve „gáz a gáz körül” című cikkének megjelentetését, valamint 2004-ben egy, a polgármester tevékenységével szemben szervezett tüntetésen való részvételét jelölte meg, mint momentumokat, melyek részeit képezhetik más véleményének. Az említett demonstrációról – panaszos elmondása szerint- G. G. településvezető azt hitte, hogy panaszos szervezte.

A hatóság által tartott tárgyalásokon nyilvánvalóvá vált, hogy a tanúként meghallgatott G. G. polgármester maga is rapszodikusként értékeli a közte és a A. A. közötti személyes viszonyt, a hektikusság okát pedig eltérő politikai nézőpontként fogalmazta meg. A településvezető ugyan saját bevallása szerint nem táplál haragos érzelmeket panaszossal szemben, ennek ellenére nem tudta megmondani elfogulatlanul teszi-e meg tanúvallomását. Emellett úgy nyilatkozott, hogy a településen köztudomású a kérelmezővel való nem jó viszonya.

A hatóság ennek okán vizsgálata alá vonta a polgármester és a kérelmező közötti más vélemény természetét. Ennek alátámasztására az elhangzottakból az vált nyilvánvalóvá, hogy A. A. eltérő véleményét szakterületekhez kapcsolódóan, illetve a község lakosságát érintő kérdésekben fejtette ki, erre példa a „gáz a gáz körül” elnevezésű cikke, és a Széchenyi terv keretében épült lakások odaítélése során hozott döntéssel szemben szervezett tüntetésen való részvétele.

„A véleménynyilvánítás a személyiség szabad kiteljesedésének egyik garanciája, ugyanakkor a társadalom demokratikus működésének alapja. Minden vélemény a szubjektum tükré, amely csak napvilágra kerülve válhat megítélhetővé, és a közgondolkodás meghatározójává, vagy káros hatásai miatt elutasítottá” (96/2008. (VII. 3.) AB határozat).

A vélemény a Magyar Értelmező Kéziszótár szócikke alapján valakiről, vagy valamiről alkotott nézet, ítélet, felfogás. Mindezek alapján egyértelmű, hogy az Ebktv. 8.§-ában védeni rendelt más vélemény, az adott szubjektumnak akár egy konkrét esetre, akár általános elvi álláspontra vonatkozó belső meggyőződést tükröző, mások számára is érzékelhető és észlelhető kinyilatkoztatása. Az Ebktv. 8.§ j) pontjában nevesített más vélemény lényeges tartalmi elemeinek meghatározásánál a hatóság figyelembe vette az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozatának fogalomhasználatát, vagyis „az értékítéletben megnyilvánuló véleménynyilvánítási szabadságot”. A más vélemény, mint úgynevezett védett tulajdonság, tehát az azt megformáló egyén személyiségének értékítéletét magában foglaló álláspontot is jelenti.

Mindezek alapján a hatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kérelmező nem egy csekély súlyú, az adott szűkebb közösséget egyáltalán nem érintő mindennapi rutin jelleggel bíró kérdésben élt kritikai észrevétellel, hanem egy általános vezetői magatartással kapcsolatban emelte fel szavát, méghozzá oly módon, hogy az a község lakói számára is érzékelhető ellenérzést váltott ki a polgármesternek kérelmezővel való kapcsolatában.

A hatóság fentiek alapján a kérelmezőnek a helyi polgármesterrel szemben megfogalmazott más véleményét is úgynevezett védett tulajdonságként értékelte.

Az eljárás alá vontat terheli annak bizonyítása, hogy a Kérelmező által valószínűsített körülmények nem állnak fenn, vagy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, illetőleg az adott jogviszony tekintetében nem volt köteles azt megtartani.

A hatóság ezzel kapcsolatban elsőként azt tette vizsgálatának tárgyává, hogy az eljárás alá vont tudomással bírt-e a településvezető és a panaszos közötti rossz személyes kapcsolatról.

A hatóság ezzel kapcsolatban azt állapította meg, hogy a kérelmező alkalmazásában ténylegesen döntő C. C. területi vezetőnek minden bizonnyal tudomással kellett bírnia az A. A. és a G. G. polgármester közötti rossz személyes kapcsolatról. Ezen kérdés tekintetében a hatóság G. G. szavait vette alapul, aki határozottan kijelentette, hogy a községben tudják, hogy nincsenek jó viszonyban a kérelmezővel. Ennek életszerűségét támasztja alá a polgármester azon nyilatkozata is, hogy a község 750 lélekszámú település, az ezzel együtt járó jó és rossz mellékhatásokkal, itt az emberek ismerik egymást, figyelnek egymásra. Az ellentét nyilvánosságára utal az a tény is, hogy a panaszos az eljárás alá vont ügyvezető igazgatójával folytatott telefonos beszélgetés során is, nyíltan hivatkozott a közte és a polgármester közötti személyes konfliktusra.

A hatóság fentiek okán tényként fogadta el, hogy C. C. területi vezetőnek tudomással kellett bírnia a panaszos és a község vezetője közötti véleménykülönbségről.

A hatóság másodikként azt értékelte-e, hogy a döntés meghozatalakor szempont volt-e a polgármesternek a foglalkoztatni kívánt személyről alkotott véleménye.

Az elhangzott tanúvallomások szerint, a panaszos alkalmazása esetében fontos elemként került mérlegelésre a helyi polgármester véleménye. Ezzel kapcsolatban éppen a sérelmezett

döntést hozó C. C. területi vezető minősítette a polgármester szavát döntő súlyúnak, mivel – ahogyan fogalmazott- nem lehet úgy házi segítségnyújtó szolgáltatást nyújtani, ha nincs együttműködés a polgármester és a gondozó között. Tényként volt az is megállapítható, hogy a foglalkoztatástól való elállás közlését megelőzően a területi vezető konzultált a helyi polgármesterrel. A tanú ezzel kapcsolatban elmondta, hogy az ügyről a polgármesterrel is beszélt, akivel közölte, hogy meglátogatott néhány embert, és ennek alapján nem tartaná szerencsésnek a kérelmező alkalmazását. A. A. -ahogyan az eljárás alá vont is- hangsúlyozta, hogy a polgármester nem kérte, hogy ne alkalmazzák a kérelmezőt.

A hatóság ennek vonatkozásában rámutat a G. G. polgármester által elmondottakra is, miszerint bizonyos kérdések megoldása érdekében, fontos lehet, hogy a gondozónő és az adott településvezető jó viszonyban legyenek egymással. A hatóság ezen a ponton utal C. C. területi vezetőnek a polgármesterrel történt beszélgetésének felidézése során említett szóhasználatára is, aki a sem szót használta, amikor megfogalmazta ő sem tartaná szerencsésnek a panaszos alkalmazását.

A fentiek alapján a hatóság álláspontja szerint a területi vezető előtt nyilvánvalóan ismert volt a polgármester és a panaszos közötti rossz személyes kapcsolat és véleménykülönbség, előbbi szava pedig jelentős súllyal értékelődött a kérelmező alkalmazásakor. A polgármester azon nyilatkozata is ezt erősíti, mely szerint valószínűleg kikérték a véleményét E. E., azaz a régebb óta szociális gondozói feladatokat ellátó munkavállaló foglalkoztatása előtt is.

A hatóság előtt az eljárás alá vont az alkalmazásnál mérlegelésre került szempontok közül a kérelmező és a gondozott személyek közötti bizalmi viszony meglétének hiányát jelölte meg, mint döntő jelentőségű, a foglalkoztatástól történő elállás okát adó tényezőt. A hatóság ezzel kapcsolatban nem vitatja az eljárás alá vont azon álláspontját, hogy a leendő gondozott és a leendő gondozó közötti bizalmi viszony rendkívül fontos, hiszen az ellátást igénybevevő és a gondozónő közeli kapcsolatba kerülnek egymással. Az idős személy saját magánszférájába enged be egy addig, általában idegen embert. Jelen esetben azonban, a hatóság álláspontja szerint, az eljárás alá vont által a helyi polgármester szava a bizalmi viszony megléténél is nagyobb súllyal került értékelésre az alkalmazásról történő döntésnél. A hatóság számára ezt támasztotta alá az a tény is, hogy a polgármester sógornője esetében nem került sor bizalmi kapcsolat felmérésére, csak azért, mert a község vezetőjének kérésére eltekintettek rokona alkalmazásától.

A hatóság ezt követően a kérelmező roma származása, mint úgynevezett védett tulajdonsága és a hátrány közötti ok-okozati összefüggést vizsgálta.

A hatóság előtt az eljárás alá vont, valamint a tanúként meghallgatott személyek elmondásai egységesek voltak a tekintetben, hogy panaszos roma származására alkalmazása során nem történt utalás. Az eljárás alá vont nevében eljáró ügyvezető igazgató úgy nyilatkozott, hogy A. A. előtte nem hivatkozott romaságára, mint olyan tulajdonságra, amely miatt nem került felvételre. Ezt erősítette meg, a tanúként meghallgatott területi vezető, C. C. is; akinek elmondása alapján az is rekonstruálhatóvá vált, hogy a megkérdezettek házi segítségnyújtó szolgáltatást már igénybevevők, vagy igénybe venni szándékozók sem utaltak panaszos roma származására. Az eljárás alá vont kiemelte azt is, hogy az egyik település roma vezetője szintén alkalmazásukban áll.

A hatóság erre tekintettel nem talált ok-okozati összefüggést kérelmező roma származása, és foglalkoztatásának meghíúsulása között.

Panaszos más véleményével, mint úgynevezett védett tulajdonságával, és foglalkoztatásának meghíúsulása közötti ok-okozati összefüggés vizsgálatával kapcsolatban az alábbiakat állapította meg a hatóság.

A tanúvallomásokból egyértelművé vált, hogy kérelmező és a helyi polgármester között meglévő véleménykülönbség a település lakói számára egyértelmű volt. Fentiekben leírtak megállapítható az a tény is, hogy G. G. ugyan nem kérte, hogy ne alkalmazzák panaszost, azonban a személyével kapcsolatban megfogalmazott véleménye, közelebbről is a közöttük való együttműködés meglétének kérdése lényeges elemként került mérlegelésre A. A. alkalmazásakor. A polgármester véleményének súlyára utal az is, hogy akceptálásra került azon kérése, miszerint ne sógornője kerüljön megbízásra a szociális gondozó helyettesítésével, mert szeretné elkerülni azokat a vádakot, hogy rokona miatt nem került sor a kérelmező alkalmazására.

A hatóság ezen a ponton rámutat arra, hogy a polgármester a hatóság előtt sem tudta magát elfogulatlannak vallani.

A hatóság ezzel összefüggésben utal arra, a kimentési bizonyítás célja az, hogy kizárja a védett tulajdonság és a hátrány közötti ok-okozati összefüggés meglétét. A bírói gyakorlat szerint a diszkrimináció fennáll, ha a bizonyítékok alapján nem lehet a védett tulajdonságtól „függetleníteni” (BH 2002. 90., EBH 2001. 515.). Az Ebktv. magyarázata rámutat arra, hogy a kimentési bizonyítás csak akkor vezethet eredményre, ha az eljárás alá vont sikeresen bizonyítja, hogy a védett tulajdonság semmilyen módon nem játszott közre a hátrány okozásában, azzal nem függ össze. Amennyiben a bizonyítási eljárás eredménye kétséget hagy a felől, hogy a védett tulajdonság szolgálhatott-e, akár más okok mellett is alapjául a hátrálynak, a kimentési bizonyítást nem lehet sikeresnek tekinteni.

A hatóság számára az eljárás során egyértelművé vált, hogy a házi segítségnyújtást újonnan kérő, A. A. által jelzett személyeknek kevesebb, mint a felét kereste fel az eljárás alá vont területi képviselője. Az összes jelzett kilenc idős állampolgár közül pedig csak két személyről tudta az eljárás alá vont teljes bizonyossággal, hogy nem kérik a házi segítségnyújtást.

Összességében a már gondozásban álló, és A. A. által megjelölt, gondozást kérő személyek közül –összesen 19 főről van szó- a területi vezető hat személy véleményének kikérését követően jutott arra a következtetésre, hogy A. A. alkalmazásától eláll. Ez az összes fent említett 19 személy alig több, mint egyharmada. Ezek közül a kérelmező személyét, vagy magát a gondozást 4 személy vonta vissza, illetve utasította el, vagyis az összes vizsgálati alapot képezhető csoport valamivel több, mint egyötöde.

A hatóság fentiekre tekintettel megállapította, hogy az Alvinczi Péter Szeretetszolgálat 2009. év augusztusában, kérelmezővel szemben, munkafelvétele során panaszos más véleményével, mint úgynevezett védett tulajdonságával összefüggésben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét.

A szankciók alkalmazásával kapcsolatban a hatóság azt állapította meg, hogy jelen esetben azok megelőző, visszatartó hatásának eléréséhez a jogsértő magatartás további folytatásának megtiltásán túl, szükséges a határozat nyilvánosságra hozatala is. A hatóság ezért az eljárás alá vonttal szemben az Ebktv. 16. § b) c) pontjaiban meghatározott szankciókat alkalmazta.

A hatóság eljárására és hatáskörére az Ebktv., a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.), valamint az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól szóló 362/2004. (XII. 26.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) vonatkozik.

Határozatomat az Ebktv. 15. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított hatáskörömben eljárva hoztam meg.

Az eljárás során felmerült eljárési költséget a R. 14. § (2) bekezdése alapján az eljárás alá vont viseli.

A határozat elleni fellebbezést az Ebktv. 17. § (1) bekezdése zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatát az Ebktv. 17. § (3) bekezdése, valamint a Ket. 98. § (3) bekezdése és 109. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2010. június 9.

Dr. Demeter Judit
Elnök

A határozat 2010. július 15. napjától jogerős és végrehajtható.